

SIKKERHETSDATABLAD

FERSK FABRIKKBLANDET

BETONG

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

Seksjon 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og av selskapet / foretaket

Utgitt dato 05.03.2012

Revisjonsdato 15.09.2014

1.1. Produktidentifikasjon

Kjemikaliets navn FERSK FABRIKKBLANDET BETONG

Synonymer Fabrikkblandet betong i fasthetsklasser B10 til B95 i henhold til NS-EN 206-1 til betongkonstruksjoner i bestandighetsklasser M90, M60, M45, MF45, M40, MF40.

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Produktgruppe Betong.

Kjemikaliets bruksområde Betongkonstruksjoner.

Relevant identifiserte bruksområder SU19

Bruk det frarådes mot Ingen kjente.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn Skedsmo Betong AS

Besøksadresse Moreneveien

Postadresse PB 254

Postnr. 2021

Poststed Skedsmokorset

Land Norge

Telefon 64 83 68 50

Telefaks 64 83 68 59

E-post Fabrikken@skedsmo-betong.no

Org. nr. 987 719 818

Kontaktperson Thomas Beck

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftinformasjonen:22 59 13 00

Seksjon 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC Xi; R38, R41

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Eye Dam. 1; H318; Ekspertvurdering. Skin Irrit. 2; H315; Menneskelig erfaring

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Gir alvorlig øyeskade. Irriterer huden.

Tilleggsinformasjon om klassifisering Se utfyllende opplysninger (seksjon 16).

2.2. Etikettinformasjon

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Portland sement: 10 - 20 %
Signalord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
------------	------------------

Seksjon 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Portland sement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4	Xi; R37/38, R41 STOT SE3; H335 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318	10 - 20 %
Beskrivelse av blandingen	Konstruksjonsmateriale på mineralbasis. Inneholder vann og tilslagsmidler.		
Komponentkommentarer	Der tilsetningsstoffer tilsettes på byggeplass må Sikkerhetsdatablad på disse foreligge. Portland sementen inneholder maksimalt 2 mg vannløselige kromater pr. kg. tørr sement. Se seksjon 16 for forklaring av R- og H-setninger.		

Seksjon 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se seksjon 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Ikke relevant. Frisk luft, ro og varme.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i 30 minutter. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Gi aldri væske til en bevisstløs person. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Akutte symptomer og virkninger	Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Fare for alvorlig øyeskade. Fremkaller store smerter og alvorlige øyeskader.
--------------------------------	--

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Annen informasjon Ingen spesiell, se seksjon 4.1.

Seksjon 5: Tiltak ved brannslukning

5.1. Brannslukningsmidler

Passende brannslukningsmidler Velges i forhold til omgivende brann.

5.2. Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kjemikaliet er ikke brennbart. Det forventes ingen farlige forbrenningsprodukter.

5.3. Anvisninger for brannmannskaper

Personlig verneutstyr Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig seksjon 8.

Annen informasjon Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

Seksjon 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8.

6.2. Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring Spill samles opp mekanisk. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som avfall (se seksjon 13). Små mengder løses/fortynnes med vann og spyles til avløp.

6.4. Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger Se også seksjon 8 og 13.

Seksjon 7: Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås. Bruk angitt verneutstyr, se seksjon 8.

Beskyttende tiltak

Råd om generell yrkeshygiene Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Kan ikke lagres.

Annen informasjon Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder Se seksjon 1.2.

Seksjon 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier Støver ikke. Derfor ingen tiltaks- eller grenseverdi.

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.

	Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak.
--	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig.
----------------	-------------------------

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Nitrilgummi. Naturgummi, neopren eller PVC.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
Gjennomtrengningstid	> 8 timer. Andre hansketyper kan anbefales av hanskeleverandøren.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt. Bruk støvler (buksene utenpå støvlene).
----------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.
-------------------	--

Seksjon 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Lettflytende til tungtflytende eller jordfuktig masse.
Farge	Grå. Kan være pigmentert.
Lukt	Karakteristisk
Kommentarer, Luktgrense	Ikke kjent.
pH (bruksløsning)	Verdi: ~ 12
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: ~ 0 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 100 °C
Kommentarer, Flammepunkt	Ikke brennbart.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke kjent.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant, se flammepunkt.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke relevant
Kommentarer, Damptrykk	Ikke relevant.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 2400 kg/m ³
Kommentarer, Bulktetthet	Ikke kjent.
Løselighet i vann	Fullstendig blandbar.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke kjent.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke relevant
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Dekomponerer ikke
Kommentarer, Viskositet	Variierer
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2 Annen informasjon

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

Seksjon 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen reaktivitetsfare.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ingen farlige reaksjoner er kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Ingen kjente.

10.5. Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås Ingen kjente.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter.

Seksjon 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data Ferdig herdet kjemikalie anses ikke å medføre noen helsefare.

Akutt toksisitet estimatet for blanding

Vurdering av akutt toksisitet klassifisering Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Potensielle akutte effekter

Innånding	Ikke relevant.
Hudkontakt	Irriterer huden. Avfetter huden. Kan gi sprekkdannelse og eksem.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Ikke sannsynlig på grunn av produktets form. Stoffet virker irriterende på slimhinnen og kan eventuelt gi magesmerter ved svelging.
Irritasjon	Irriterer huden.
Etsende	Gir etseskader på øyne.
Aspirasjonsfare	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt påvirkning kan forårsake irritasjon/svie og sårskader.
Allergi	Allergifremkallende egenskaper er ikke kjent. Sementen brukt er kromredusert for å hindre allergier.
Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Seksjon 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

Økotoksisitet Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Produktet reagerer med vann og danner et fast uoppløselig reaksjonsprodukt som ifølge tilgjengelige data ikke er nedbrytbart.

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial Forventes ikke å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Blandbar med vann. Synker i vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Ikke PBT.

vPvB vurderingsresultat Ikke vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi høy pH med fare for fiskedød.

Seksjon 13: Fjerning av avfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Kan deponeres i henhold til lokale regler på kommunal fyllplass.

Produktet er klassifisert som farlig avfall Nei

Avfallskode EAL 17 01 01 betong

Seksjon 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

Kommentar Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.

14.2. UN varenavn

Kommentar Ikke relevant.

14.3. Transport fareklasse

Kommentar Ikke relevant.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Kommentar Ikke relevant.

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

Spesielle forholdsregler Ikke relevant.

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger Ikke relevant.

Seksjon 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1. Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Referanser (Lover/Forskrifter) FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige

	kjemikalier med senere endringer. Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
Kommentarer	Sement omfattes av punkt 47, og bruken er underlagt begrensninger iht. REACH vedlegg XVII.
Deklarasjonsnr.	57596

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
CSR kreves	Nei

Seksjon 16: Andre opplysninger

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Irrit. 2; H315; Menneskelig erfaring Eye Dam. 1; H318; Ekspertvurdering.
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R38 Irriterer huden R41 Fare for alvorlig øyeskade.
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H318 Gir alvorlig øyeskade. H315 Irriterer huden. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Utfyllende opplysninger	Kjemikaliet får ikke klassifisering Xi; R37 Irriterer luftveiene og STOT SE3; H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene, da kjemikaliet ikke kan støve.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Felles mal utarbeidet for FABEKO Norsk Fabrikkbetongforenings medlemmer.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Klassifisert/merket iht. CLP. Små endringer i ordlyd og oppsett gjennom hele SDS.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	1
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Skedsmo Betong AS
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Gro Sand.